

STRATEGIA 2016 - 2021

Puolueiden kansainvälinen demokraatiyhteistyö - Demo ry

TAUSTA: DEMOKRATIATUESTA

Demokratian tukeminen on rauhan, kehityksen, tasa-arvon ja ihmisoikeuksien tukemista. Ne toteutuvat moniarvoisessa monipuoluedemokratiassa muita hallintojärjestelmiä paremmin.

Todellisen demokratian ytimessä ovat kansalaisia edustavat puolueet. Ilman niitä edustuksellinen demokratia ei voi toimia. Ne muodostavat parlamentin ja hallituksen ja ovat kanava, joka välittää kansalaisten toiveet ja tarpeet kansalliseen päätöksentekoon.

Aidossa monipuoluedemokratiassa kehityksen hyödyt jakautuvat tasaisemmin eikä talouskasvu keskity pelkästään eliitille. Hallitukset ovat vastuuvollisia kansalaisille, erilaiset valvontamekanismit pitävät huolen vastuullisuudesta, opposition rooli tunnustetaan ja äänestäjät voivat halutessaan vaihtaa vallanpitäjät vapaissa vaaleissa.

Demokraattisen rauhan periaatteen mukaan demokratiat eivät sodi keskenään, minkä lisäksi demokratioissa on muita hallintomuotoja vähemmän sisäisiä konflikteja ja väkivaltaa. Aidosti demokraattisissa yhteiskunnissa kaikki ryhmät saavat äänensä kuuluviin ja puolueet mahdollistavat naisten, nuorten sekä vähemmistöjen osallistumisen, mikä on demokratian kannalta välttämätöntä. Ilman edustuksellista ja vastuullista monipuoluejärjestelmää kansalaisilta puuttuvat kestävä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet. Moniarvoisessa poliittisessä järjestelmässä konflikteja voidaan ratkaista rauhanomaisin, poliittisin keinoin. Siksi demokratiatuki on osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Demon toiminta on ihmisoikeusperustaista Suomen kehityspolitiikan linjausten mukaisesti. Ihmisoikeusperustainen kehitysyhteistyö sekä kunnioittaa että edistää ihmisoikeuksia. Toiminnallaan Demo vahvistaa erityisesti kansalais- ja poliittisia oikeuksia, joiden toteutumisessa poliittiset puolueet ovat sekä oikeudenhaltijoita että vastuuvollisia päätöksentekoroolissaan.

Perinteisesti kehitysyhteistyössä puolueiden rooli demokratiaa tuettaessa on sivuutettu. Demokratian näkökulmasta puolueiden huomioiminen on kuitenkin tärkeää, jotta apu ei tarkoituksenvastaisesti lisää sosiaalista epä-tasa-arvoa hyödyttäen vain valtaapitäviä. Kehitysyhteistyössä keskitytään usein toimeenpanovaltaan eli hallitukseen, minkä lisäksi rahoittajilla on omat ehtonsa ja ohjelmansa. Tämä saattaa heikentää kumppanimaan muiden demokraattisten instituutioiden, kuten puolueiden ja parlamentin, asemaa, vähentää maassa käytävää poliittista keskustelua, eikä tue puolueiden omien poliittisten ohjelmien kehittämistä. Kansalaisjärjestöjen tukeminen ei yksin riitä, sillä puolueet ovat kestävä yhteiskunnallisen kehityksen vastuunkantajia.

Kehittyvissä demokratioissa puolueet ja puoluejärjestelmät ovat kuitenkin usein heikkoja. Demokratiatuelle on kasvava tarve, ja valtiolliset tahot tarvitsevat tuekseen riippumattomia toimijoita, joiden kautta ne voivat tukea demokratiakehitystä. Puolueet eivät saa suoraa tukea rahoittajilta, vaan niiden tukemiseen tarvitaan Demon kaltaisia toimijoita. Suomalaisten puolueiden vertaistuki on vaikeissa olosuhteissa työskenteleville poliittisille toimijoille rohkaisevaa.

DEMON TYÖN PERUSTA

Suomalaisten puolueiden ja poliitikkojen, mukaan lukien entisten ja nykyisten kansanedustajien, oma asiantuntemus ja kokemus on Demon työn ydin. Pohjoismainen poliittinen järjestelmä, suomalaisten puolueiden hyvät käytännöt, puoluerajat ylittävä yhteistyökyky, naisten ja nuorten asema politiikassa, opposition rooli ja ratkaisukeskeisyys herättävät laajaa kiinnostusta kohdemaissa. Vuoropuhelu suomalaisten puolueiden ja kehittyvien demokratioiden poliittisen liikkeen välillä yli puoluerajojen antaa välineitä moniarvoisen demokratian vahvistamiseen.

Samaan aikaan suomalaiset poliitikot saavat tutustua demokratiakehitykseen erilaisissa olosuhteissa, oppivat muiden kokemuksista ja lisäävät ymmärrystään demokratiatuen mahdollisuuksista ja haasteista. Demo on puolueiden omana yhdistyksenä ainutlaatuinen demokratiatukitoimija.

MANDAATTI

Demo on poliittisella päätöksellä Kehityspoliittisen toimikunnan (KPT) edeltäjän, Kehitysmaasuhteiden neuvottelukunnan, suosituksesta puolueiden itsensä perustama yhdistys. Sen suunnittelussa olivat mukana myös eduskunta ja ulkoministeriö. Demolla on siten KPT:n, puolueiden, ulkoministeriön ja eduskunnan vahva mandaatti demokratian edistämiseen kehittyvissä maissa ja tähän tehtävään käytössään koko Suomen poliittisen järjestelmän asiantuntemus.

Kehitysmaasuhteiden neuvottelukunnan esityksessä (28.3.2002) todetaan: ”Suomalaiset puolueet voivat myös toimia demokratian edistämässä tavalla, mikä ei Suomen viralliselle kehitysyhteistyölle ole mahdollista. Tämän vuoksi suomalaiset puolueet voivat tuoda kehitysyhteistyöhön uuden toiminnallisen ulottuvuuden, joka siitä on toistaiseksi puuttunut.”

”Demo on puolueiden
omana yhdistyksenä ainutlaatuinen
demokratiatukitoimija”

VISIO

Poliittiset puolueet tunnustetaan kansainvälisessä kehityspolitiikassa kehityksen vastuunkantajiksi, ja Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka edistää rauhaa ja kehitystä tukemalla moniarvoisia poliittisia järjestelmiä.

MISSIO

Demo on suomalaisten eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö, kehityspoliittisten tavoitteiden saavuttamista tukeva ainutlaatuinen toimija, joka edistää moniarvoista demokratiakehitystä tukemalla kumppanimaiden puolueiden toimintaedellytyksiä ja puoluerajat ylittävää yhteistyötä. Demo on demokratiatuen asiantuntija Suomessa.

MITÄ DEMO HALUAA TULEVAISUUDESSA OLLA?

Demo on yhä paremmin hyödynnetty toimija Suomen demokratiatuessa ja sillä on vakiintunut ja arvostettu paikkansa pohjoismaisten, eurooppalaisten ja muiden kansainvälisten alan toimijoiden joukossa. Puolueet ovat laaja-alaisesti mukana Demon työssä, ja yhteistyö eduskunnan kanssa on tiivistä. Demo on vaikuttava kehityspolitiikan asiantuntija Suomessa.

Demo kasvaa edelleen hallitusti. Toiminnan turvaavan ulkoministeriön perusrahoituksen lisäksi se laajentaa edelleen rahoituspohjaansa, sekä kehittää uusia kumppanuuksia ja yhteistyöhankkeita. Kasvu perustuu analyysiin siitä, missä Demo voi tuottaa mahdollisimman paljon lisäarvoa täydentämällä muiden alan toimijoiden työtä.

DEMON TYÖ KOHDEMAISSA

Jokaisen maan demokratia nousee paikallisista tarpeista ja saa omanlaisensa muodon. Demon tarkoituksena ei ole viedä mitään tiettyä demokratian muotoa. Sen sijaan Demo tarjoaa vertaistukea nojaten suomalaisen politiikan hyviin käytäntöihin. Samalla suomalaisille poliitikoille tarjotaan mahdollisuus oman järjestelmän heikkouksien ja vahvuuksien tarkasteluun: kyse on molemminpuolisesta oppimisesta.

Demokratian kehittyminen on usein hidasta ja haurasta. Kumppanimaiden poliittisen toimintaympäristön perustavanlaatuinen tuntemus ja riskien tunnustaminen ovat työn kannalta välttämättömiä.

Demon työ kohdemaissa on sen kaikkein tärkein tehtävä, jota kaikki muu toiminta tukee.

Työtämme ohjaavat seuraavat toimintatavat:

Tartumme tilaisuuksiin, reagoimme nopeasti ja sitoudumme pitkäjänteisesti

Meillä on käytössämme työkalut ja poliittiset toimijat, jotka mahdollistavat parhaan vertaistuen antamisen kumppaneillemme

Teemme taustatyön huolella, koordinoimme työtämme muiden demokratiatukitoimijoiden kanssa, ja tunnemme kumppanimaiden keskeiset toimijat

Työmme antaa esimerkin avoimesta, vastuullisesta ja tasa-arvoisesta yhteistyöstä

Päämäärämme kohdemaissa:

1. Kumppanimaiden puolueilla on paremmat mahdollisuudet toimia tasa-arvoisesti ja edustuksellisesti

Naiset, nuoret ja vähemmistöt ovat tasavertaisia osallistujia puolueissa, ja kaikki puolue-toimijat tukevat tätä tavoitetta

Puolueiden toimijat puolueorganisaation eri tasoilla ovat aktiivisessa vuorovaikutuksessa ja paikallistason näkemykset kanavoituvat päätöksentekoon

Puolueet toimivat yhteisten, demokraattisten sääntöjen mukaisesti sekä avoimesti ja vastuullisesti

2. Kumppanimaiden puolueet ovat yhteistyökykyisiä yli puoluerajojen

Puolueet ottavat vastuun osana monipuoluejärjestelmää ja toimivat yhteisen edun hyväksi

Puolueet hyväksyvät vaalituloksen ja ymmärtävät opposition merkityksen ja roolin

Puolueet toimivat ratkaisuhakuisesti, rauhanomaisesti ja demokratian pelisääntöjen mukaisesti

”Todellisen demokratian ytimessä ovat kansalaisia edustavat puolueet. Ilman niitä edustuksellinen demokratia ei voi toimia”

DEMON TYÖ SUOMESSA

Suomessa Demon tehtävänä eduskuntapuolueiden yhteisenä järjestönä on edesauttaa kehityspoliittista keskustelua ja kiinnostusta sekä ja tarjota henkilökohtaisia osallistumismahdollisuuksia demokratiatukeen jäsenpuolueiden toimijoille. Jäsenpuolueiden rakentava yhteistyö ja osallistuminen antavat vahvan esimerkin ja mandaatin Demon työlle kumppanimaissa.

Päämäärämme Suomessa:

1. Puolueilla on elävä ja monipuolinen jäsenyys Demossa

Puoluetoimijat käyttävät aktiivisesti mahdollisuutta osallistua tavoitteelliseen demokratiatukityöhön Demon kautta ja tukevat siten Suomen kehityspoliittisia tavoitteita

Puoluetoimijat tukevat Demon vaikuttamistyötä ja toimintaedellytyksiä

Puolueet osoittavat vahvaa sitoutumista Demon työhön ja jakavat aktiivisesti tietoa keskuudessaan

2. Vahva ja vakiintunut yhteistyö eduskunnan kanssa

Eduskunnan arvovallan ja Demon riippumattomuuden yhdistäminen luo lisäarvoa suomalaiseen demokratiatukeen

Demon asiantuntijuus ja ohjelmakokemus otetaan huomioon eduskunnan kansainvälisessä työssä johtaen konkreettisiin yhteistyöaloitteisiin

Kansanedustajat tuntevat Demon, tukevat sitä ja osallistuvat sen toimintaan

3. Demokratiatuen johtava asiantuntija Suomessa

Demo vaikuttaa kehityspoliittikkaan demokratiatuen näkökulmasta, Demoa kuullaan kehityspoliittisessa keskustelussa ja demokratiatukityön luonne ymmärretään

DEMON TOIMINNAN PERUSEDellyTYSTEN VAHVISTAMINEN

Päämäärämme:

1. Demo ja sen työn tulokset tunnetaan puoluetoimijoiden, eduskunnan, yhteistyötahojen ja rahoittajien keskuudessa
2. Demo on tärkeä toimija kansainvälisissä demokratiatukitoimijoiden verkostoissa, ja mukana alan keskeisissä foorumeissa Pohjoismaissa, Euroopassa ja kansainvälisesti
3. Demolla on vahvat ja tarkoituksenmukaiset taloudelliset toimintaedellytykset

